

Uwagi
Polskiego Towarzystwa Przesyłu i Rozdziału Energii Elektrycznej do
Raportu Wstępnego
Zespołu ds. analiz zakłóceń w systemie elektroenergetycznym w roku 2006

Uwagi ogólne:

1. Raport nie określa sposobu wydania przez OSP polecenia dokonania wyłączeń odbiorców w dniu 26.06.06r. Wydaje się to istotne dla zbadania zgodności działań z obowiązującym prawem.
2. W Raporcie należałoby zaznaczyć, że członkowie Zespołu działali w warunkach ograniczonego dostępu do dokumentów źródłowych, co było konsekwencją uznania części tych danych za dane sensytywne oraz podważania przez niektórych uczestników prac legalności działania Zespołu. Skutkiem tego była odmowa dostępu do danych, których znajomość mogła w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji tak w czerwcu jak i w pozostałych analizowanych miesiącach.
3. Przed ostatecznym przyjęciem Raportu należałoby podjąć jeszcze dyskusję na forum Zespołu.

Uwagi szczegółowe:

Ad. 1.

Proponujemy umieszczenie w tym punkcie m.in. następujących informacji:

1. *Zgodnie z zapisami IRiESP w przypadku wystąpienia awarii w systemie lub awarii sieciowej OSP powołuje komisję, która ustala przebieg awarii i przyczyny jej powstania, a także proponuje działania zapobiegające powstaniu podobnej awarii w przyszłości. W pracach tej komisji winni wziąć udział przedstawiciele zainteresowanych stron, tym przypadku m.in. Spółek Dystrybucyjnych i Wytwórców. Do dnia dzisiejszego OSP nie powołał takiej komisji w celu wyjaśnienia wydarzeń z 26 czerwca 2006r.*
2. *Pomimo zapewnień ze strony PSE-Operator S.A., zamieszczonych w stanowisku z dnia 23 lipca 2006r., co do rozliczenia rzeczywistych kosztów poniesionych w związku z realizacją polecenia załączenia wszystkich dostępnych źródeł wytwórczych, koszty pracy tych źródeł na terenie niektórych Spółek Dystrybucyjnych nie zostały rozliczone. Dotyczy to np. kosztów poniesionych na pracę ESP Żydowo i EW Włocławek.*

Ad. 2.

Proponujemy sprecyzowanie działań objętych zakresem prac zespołu. Istniejący zapis jest zbyt ogólny.

Ad 3.2.

Proponujemy zmianę treści nawiasu w ostatnim podpunkcie na: „(np. praca kompensacyjna ESP Żydowo i EW Włocławek, baterie kondensatorów w sieciach dystrybucyjnych)” – w świetle panującego w tym dniu deficytu mocy trudne do wykorzystania były możliwości kompensacyjne ESP Żarnowiec, natomiast zupełnie nie wykorzystane zostały możliwości ww. elektrowni.

Proponujemy dodać kolejny podpunkt o treści: „*Odnotowano znaczące niestabilne przepływy mocy biernej na transformatorach NN/WN nie mające uzasadnienia w poborze mocy biernej na transformatorach WN/SN.*”

Ad 4.

Proponujemy uzupełnić zdanie (str. 6) „*Przekazane informacje wskazują, że pojawiający się brak mocy wytwórczych został wywołany*”, o następujące stwierdzenia:

- *Nieodpowiednim rozplanowaniem remontów linii przesyłowych oraz ich koordynacją,*
- *Nadmiernymi przepływami mocy biernej w sieci przesyłowej oraz koordynowanej 110 kV pomiędzy punktami transformacji NN/WN.*

Ad. 5.1.

Proponujemy uzupełnić trzeci podpunkt o zdanie: „*Komisja powołana zostanie zgodnie z zapisami IRiESP obowiązującej od 1 czerwca 2006 p. IV.C.11.21 w którym stwierdza się: W przypadku wystąpienia awarii w systemie lub awarii sieciowej powoływana jest komisja, która ustala przebieg awarii i przyczyny jej powstania, a także proponuje działania zapobiegające powstaniu podobnej awarii w przyszłości. W pracach komisji biorą udział przedstawiciele podmiotów, o których mowa w pkt IV.C.11.6, i których dotyczy awaria.*”

Ponadto proponujemy dodanie kolejnych podpunktów:

- *Błędnym jest traktowanie przez OSP w ten sam sposób OSD oraz odbiorców końcowych w tym również w przypadku wyznaczania dla OSD wskaźnika $\text{tg } \varphi$, całkowicie bezzasadnego zwłaszcza w sieci zamkniętej. Zadania stawiane zgodnie z prawem przed OSP i OSD są w bardzo dużej mierze zbieżne oraz zgoła odmienne od praw i obowiązków odbiorców końcowych. Wobec rejestracji znaczących przepływów mocy biernej w procesie regulacji napięć w KSE prowadzonym przez OSP, wydaje się całkowicie bezzasadne w sieci zamkniętej wprowadzenia $\text{tg}\varphi$ do rozliczeń w miejscach dostarczania; określony współczynnik mocy $\text{tg}\varphi$ nie większy niż 0,4 powinien tylko dotyczyć odbiorców końcowych, a nie OSD,*
- *Niedopuszczalne jest uzależnianie przez OSP świadczenia usługi przesyłowej o standardowej jakości od utrzymania $\text{tg}\varphi < 0,4$, jeżeli OSD ma bardzo ograniczony wpływ na wartość tego współczynnika, który w głównej mierze zależy od poboru mocy przez odbiorców oraz działań OSP,*
- *W kolejnej Taryfie dla spółek dystrybucyjnych należy przywrócić poziom stawek za przekroczenie przez odbiorców poziomu $\text{tg}\varphi$ ponad 0,4 określając skutki finansowe zwiększonego poboru energii biernej jakie zapewniał cennik energii elektrycznej z lat 98 i wcześniej. Obecny poziom tych kosztów niedostatecznie stymuluje Odbiorców do inwestowania w kompensację mocy biernej.*
- *Pilnego rozwiązania, poprzez zmianę obowiązujących regulacji prawnych, wymaga kwestia „prawa drogi” jako najistotniejszego elementu rozwoju KSE i wpływu na bezpieczeństwo dostaw energii. Dla poprawy sytuacji w zakresie realizacji inwestycji sieciowych konieczne jest rozszerzenie możliwości wykorzystania pasów drogowych (które*

w większości państw są także miejscami posadowienia wszelkich mediów – gaz, woda, energia itp.) nie tylko autostrad, ale wszystkich dróg publicznych.

- W obszarze taryf należy budować dodatkowe mechanizmy kontrolne dla zakupu usług regulacyjnych stosownych do potrzeb bezpieczeństwa sieci i ograniczania deficytu mocy biernej.
- Należy modelując rozptyły mocy czynnych i biernych w sieci NN minimalizować wymuszone tranzyty energii poprzez sieć 110 kV - występujące między węzłami 400 kV i 220 kV.

Ad. 5.2.1.

Proponujemy zmianę zdania (koniec drugiego akapitu): „Wprowadzenie możliwości korzystania z pasów autostrad do budowy linii elektroenergetycznych” na zapis: „Wprowadzenie możliwości korzystania z pasów drogowych, w tym autostrad, do budowy linii elektroenergetycznych. Niezbędne jest także pilne dokonanie zmian w ustawie z dnia 21.03.1985r. (z późniejszymi zmianami) o drogach publicznych, dla optymalnego wykorzystania pasów drogowych, usunięcia barier i stworzenia lepszych możliwości lokalizacji, budowy oraz nieodpłatnego posadowienia w ich obszarze sieci elektroenergetycznych”.

Zgodnie z regulacjami ustawy Prawo energetyczne Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej (IRiESP) to dokument nadrzędny w stosunku do Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej (IRiESD). IRiESD powinna uwzględniać wymagania zawarte w IRiESP. IRiESP poprzez wymagania techniczne (w obecnych zapisach wykraczające poza wymogi ustawowe) może więc ingerować zbyt głęboko i niezasadnie w sieć, urządzenia i instalacje operatorów systemów dystrybucyjnych, użytkowników systemu i odbiorców (co ma miejsce już obecnie), co może prowadzić do generacji dodatkowych nieuzasadnionych kosztów. Dlatego też IRiESP powinna być w całości zatwierdzana przez instytucję - podmiot niezależny. Wnoskujemy więc o weryfikację stanowiska zawartego w ostatnim zdaniu pkt. 5.2.1. „Na tym tle wydaje się zasadne odejście od zatwierdzenia Instrukcji lub jej części przez Prezesa URE”.

Ad. 5.3.

Proponujemy dodanie zdania: „Należy dokonać daleko idącej weryfikacji obowiązującej od 01.06.06r. nowej IRiESP, zwłaszcza pod kątem jej zakresu określonego w Prawie energetycznym (przekroczenie delegacji ustawowej m.in. poprzez ingerencję w prawa właścicielskie innych podmiotów, wchodzenie w kompetencje innych operatorów itd.), zachowania się podmiotów wobec rynku bilansującego oraz ich wpływ na dostępność rezerw mocy w systemie, niekiedy zbyt dużą ogólnikowość zapisów itd.”

PTPiREE

Poznań, dnia 15.11.2006r.